

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ

**ДЕРЖАВНИЙ ЗАКЛАД
«Південноукраїнський національний
педагогічний університет імені К. Д. Ушинського»**

МАТЕРІАЛИ

**XIV Всеукраїнської інтернет-конференції здобувачів вищої освіти і
молодих учених**

ОСВІТА ТА СОЦІАЛІЗАЦІЯ ОСОБИСТОСТІ

ОДЕСА-2026

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ

**ДЕРЖАВНИЙ ЗАКЛАД
«Південноукраїнський національний
педагогічний університет імені К. Д. Ушинського»**

**кафедра філософських і соціологічних студій та
соціокультурних практик**

М А Т Е Р І А Л И

**XIV Всеукраїнської інтернет-конференції здобувачів вищої освіти і
молодих учених**

ОСВІТА ТА СОЦІАЛІЗАЦІЯ ОСОБИСТОСТІ

(Одеса, 23-24 квітня 2026 року)

Одеса -2026

УДК: 37+316.61

Освіта та соціалізація особистості. *XIV Інтернет-конференції здобувачів вищої освіти і молодих учених* (Одеса, 23-24 квітня 2026 р.) 104 с.

Рецензенти:

Єременко Олександр Михайлович – доктор філософських наук, професор кафедри філософії Національного університету «Одеська юридична академія»

Юшкевич Юлія Сергіївна – кандидат філософських наук, старший викладач кафедри філософії, історії та політології Одеського національного економічного університету

Збірник матеріалів Всеукраїнської інтернет-конференції здобувачів вищої освіти і молодих учених «Освіта та соціалізація особистості» вміщує матеріали, які досліджують освіту XXI століття, інновації та перспективи розвитку; стан та проблеми реформування системи української освіти; філософію освіти перед викликами сучасності; молодь в освітньому просторі: механізми соціалізації та самореалізації; соціальну адаптацію особистості в умовах суспільних трансформацій; ціннісні орієнтири та культурні практики особистості в українському суспільстві та розглядаються девіації та суспільні рухи у соціальному просторі сучасної України. Рекомендовано для науковців, педагогів, докторантів, аспірантів, здобувачів освіти.

Ухвалено до друку та розповсюдження мережею інтернет вченою радою Державного закладу «Південноукраїнський державний педагогічний університет імені К. Д. Ушинського», протокол № 14 від 28 травня 2026 р.

«Освіта та соціалізація особистості»

23-24 квітня 2026 року

ОРГКОМІТЕТ КОНФЕРЕНЦІЇ

Голова:

А. В. Красножон – ректор Державного закладу «Південноукраїнський національний педагогічний університет імені К. Д. Ушинського», доктор історичних наук, професор.

Заступники голови:

Койчева Тетяна Іванівна – в.о першого проректора з навчальної та науково-педагогічної роботи Державного закладу «Південноукраїнський національний педагогічний університет імені К. Д. Ушинського», доктор педагогічних наук, професор.

Музиченко Ганна В'ячеславівна – проректор з наукової роботи Державного закладу «Південноукраїнський національний педагогічний університет імені К. Д. Ушинського», доктор політичних наук, професор.

Борінштейн Євген Русланович – доктор філософських наук, професор, завідувач кафедри філософських і соціологічних студій та соціокультурних практик Державного закладу «Південноукраїнський національний педагогічний університет імені К. Д. Ушинського».

Члени оргкомітету:

Лісєнко Олена Василівна – доктор соціологічних наук, професор кафедри філософських і соціологічних студій та соціокультурних практик Державного закладу «Південноукраїнський національний педагогічний університет імені К. Д. Ушинського».

Петінова Оксана Борисівна – доктор філософських наук, професор кафедри філософських і соціологічних студій та соціокультурних практик Державного закладу «Південноукраїнський національний педагогічний університет імені К. Д. Ушинського».

Атаманюк Зоя Миколаївна – доктор філософських наук, професор кафедри філософських і соціологічних студій та соціокультурних практик Державного закладу «Південноукраїнський національний педагогічний університет імені К. Д. Ушинського».

У сучасному суспільстві влада здійснюється через державні органи та закони. Важливу роль відіграють демократичні вибори, під час яких громадяни обирають представників влади. Значний вплив на суспільство мають засоби масової інформації та соціальні мережі. Влада також реалізується через економічні механізми, зокрема податки та державний бюджет. У демократичних країнах важливим шляхом здійснення влади є діалог між владою і громадянами. Ефективна влада повинна забезпечувати порядок, захист прав людей і розвиток держави. Основним шляхом здійснення влади в демократичному суспільстві є вибори. Саме через вибори люди можуть впливати на те, хто буде керувати державою. Крім того, влада реалізується через закони, які регулюють життя громадян. Важливу роль також відіграють засоби масової інформації та соціальні мережі, адже вони формують громадську думку і можуть впливати на рішення влади.

Цікавим є те, що сьогодні влада проявляється не лише в політиці. Наприклад, відомі артисти, музиканти, блогери також мають певну “владу”, бо вони впливають на своїх слухачів і підписників. Через музику можна передавати ідеї, підтримувати людей, об’єднувати їх. У цьому сенсі мистецтво стає особливим способом впливу на суспільство.

Отже, влада - це складне і багатогранне явище, яке пронизує всі сфери життя суспільства. Вона потрібна для організації суспільства, але дуже важливо, щоб вона була справедливою і діяла в інтересах людей. У сучасному світі влада здійснюється через вибори, закони, інформацію та культуру. І кожна людина, навіть через свою творчість, може мати певний вплив на інших і на суспільство в цілому. Навіть невеликі дії, слова чи підтримка можуть змінювати думки людей і впливати на їхні вчинки. Тому справжня сила влади полягає не в контролі, а в умінні впливати через довіру, повагу та людяність, і саме така влада здатна змінювати світ на краще.

Список використаної літератури

ассел Б. Історія західної філософії. - К. : Основи, 1995. 759 с.
ілософія: Підручник / за ред.. Є.Р. Борінштейна. Одеса: Університет Ушинського, 2021. 502 с.

Хомяк Катерина, здобувач вищої освіти факультету педагогічних технологій та освіти впродовж життя, Державний університет «Житомирська політехніка»,

Науковий керівник: Марина Оксютівич, кандидат філософських наук, доцент кафедри психології та соціального забезпечення, Державний університет «Житомирська політехніка».

РОЛЬ СОЦІАЛЬНОГО СЕРЕДОВИЩА У ПРОЦЕСІ АДАПТАЦІЇ СТУДЕНТІВ

Сучасна система вищої освіти України перебуває в умовах постійних змін, що зумовлені соціально-психологічними, економічними, культурними та інформаційними трансформаціями в суспільстві. У контексті адаптації

студентів до нового середовища варто зазначити, що перехід від шкільного до студентського життя супроводжується значними труднощами. Студент опиняється в новому, незнайомому соціальному просторі, де виникає потреба пристосування до нових вимог освітнього процесу, особливостей колективу, стилю викладання, а також до необхідності самостійно організувати власну діяльність. Додатковим чинником, який суттєво вплинув на життя студентів, стала повномасштабна війна, що розпочалася у 2022 році, і спричинила глибокі зміни в освітньому та соціальному середовищі [1].

Соціальна адаптація студентів є важливою складовою їхнього особистісного розвитку, формування професійних компетентностей та успішності в навчанні [3]. Низький рівень адаптованості може призводити до підвищеної емоційної напруги, зниження мотивації, ускладнень у спілкуванні з однолітками та викладачами, а в окремих випадках - навіть до відрахування з навчального закладу [1].

Нездатність студентів пристосуватися до нового ритму життя впливає не лише на їхню навчальну діяльність, але й на психоемоційний стан, спричиняючи замкнутість і соціальну ізоляцію. Відчуття відстороненості знижує рівень приналежності до групи, яка є базовою потребою людини та відіграє ключову роль у формуванні особистісної ідентичності та життєвих орієнтирів [2].

Крім того, сучасні студенти стикаються не лише з освітніми, а й із комплексом соціально-психологічних викликів, серед яких - нові формати комунікації, необхідність самостійного прийняття рішень і відповідальності за них, а також поєднання навчання з роботою та особистим життям. Усе це зумовлює потребу у створенні закладами вищої освіти сприятливих умов для ефективної інтеграції студентів у навчальне середовище та адаптації до нового способу життя [1].

Соціальне середовище є одним із ключових чинників, що визначає характер і успішність адаптації студента до умов вищої освіти, оскільки саме в ньому відбувається формування соціальних ролей, розвиток комунікативних умінь та здатності до взаємодії [2]. Потрапляючи до нового освітнього простору, студент змушений освоювати нові моделі поведінки, приймати на себе роль активного учасника навчального процесу, члена академічної спільноти та майбутнього фахівця. У процесі щоденної взаємодії з одногрупниками та викладачами він поступово засвоює норми академічної культури, вчиться будувати ефективні міжособистісні відносини, аргументовано висловлювати власну думку, працювати в команді та конструктивно вирішувати конфлікти.

Важливу роль у цьому процесі відіграє включеність студента в різні форми позанавчальної діяльності. Участь у студентських організаціях, наукових гуртках, волонтерських ініціативах і проектах сприяє розширенню соціального досвіду, розвитку лідерських якостей, підвищенню рівня соціальної активності та відповідальності. Такі форми діяльності дозволяють студенту не лише краще інтегруватися в колектив, а й відчувати власну значущість.

Особливого значення набуває створення сприятливого освітнього середовища, яке ґрунтується на принципах відкритості, підтримки, довіри та взаєморозуміння між усіма учасниками освітнього процесу [4]. У такому

середовищі студент почувається психологічно захищеним, що знижує рівень тривожності та сприяє більш швидкій і ефективній адаптації. Викладачі, у свою чергу, виступають не лише джерелом знань, а й важливими соціальними агентами, які можуть підтримати студента, допомогти йому зорієнтуватися в нових умовах і сформуванню впевненості у власних силах.

Не менш важливим аспектом є функціонування психологічних служб у закладах вищої освіти. Вони забезпечують професійну підтримку студентів у період адаптації, допомагають подолати стрес, тривожність, труднощі у спілкуванні, а також сприяють розвитку навичок саморегуляції та емоційної стійкості. Наявність таких служб є показником орієнтації освітнього середовища на потреби особистості студента та його благополуччя.

Отже, соціальне середовище виступає визначальним чинником у процесі адаптації студентів, оскільки воно не лише створює умови для їхнього успішного входження у нову соціальну реальність, а й сприяє всебічному розвитку особистості. Саме в межах соціального середовища формуються ключові компетентності, соціальні навички та професійна ідентичність, що в подальшому визначають успішність як у навчанні, так і в майбутній професійній діяльності.

Список використаної літератури

Березяк, К. М., Накорчевська, О. П., & Василева, О. А. (2023). Психологічні особливості адаптації студентів до навчання в умовах війни [Електронний ресурс]. ЛДУБЖД.

https://sci.ldubgd.edu.ua/bitstream/123456789/11259/1/Березяк_К.М.,_Накорчевська_О.П.,_Василева_О.А._Психологічні_особливості_адаптації_студентів_до_навчання_в_умовах_війни.pdf

Авелків Р. В. Загальна психологія. Київ: Кондор, 2009. 181 с. 2.

Щодо адаптації в психології. kiev.ua, 2022. URL: <https://pyrogiv.kiev.ua/shhotakeadaptaciya-v-psixologi%D1%97/>

Угурова Т. Л. Соціалізація та адаптація особистості // Психологія культурно-дозвіллевої діяльності. – Луганськ : Ноулідж, 2014. – С. 6–13.

Шавловська Віолетта Едуардівна, здобувачка першого (бакалаврського) рівня вищої освіти, 1-го року навчання факультету іноземних мов, спеціальність «Середня освіта (Мова і література (китайська, англійська))», ДЗ «Південноукраїнський національний педагогічний університет імені К.Д.Ушинського», м. Одеса, Україна,

Атаманюк Зоя Миколаївна, доктор філософських наук, професор, професор кафедри філософських і соціологічних студій та соціокультурних практик Державного закладу «Південноукраїнський національний педагогічний університет імені К. Д. Ушинського», вул.Старопортофранківська, 26, м. Одеса, Україна.

ЧОМУ ПОТРІБНО ВИВЧАТИ ФІЛОСОФІЮ?

На перший погляд може здатися, що філософія — це щось складне, незрозуміле і далеке від реального життя. Але якщо замислитися глибше, стає

МІЖ ЗБЕРЕЖЕННЯМ КОРЕНІВ І ВІДКРИТІСТЮ ДО ІНШОГО	
<i>Поплавська Тетяна, Кара Маріна</i>	77
ОСВІТА І ДЕМОКРАТІЯ: ВИХОВАННЯ АКТИВНОГО ГРОМАДЯНИНА	
<i>Поплавська Тетяна, Стойкова Марина</i>	80
КРИЗА СЕНСУ ОСВІТИ	
<i>Поплавська Тетяна, Барков Степан</i>	82
КРИТИЧНЕ МИСЛЕННЯ ЯК ВІДПОВІДЬ НА ІНФОРМАЦІЙНИЙ ХАОС	
<i>Роман Вікторія Олександрівна, Петінова Оксана Борисівна</i>	85
ФІЛОСОФСЬКІ ЗАСАДИ ВЛАДИ, ПОЛІТИКИ ТА ПРАВА У КОНТЕКСТІ СУЧАСНИХ СУСПІЛЬНИХ ЗМІН	
<i>Семко Яна Сергіївна</i>	88
ТРАНСВЕРСАЛЬНА ВЗАЄМОДІЯ СУЧАСНИХ ЗАСОБІВ СОЦІАЛЬНОЇ КОМУНІКАЦІЇ	
<i>Стойкова Марина</i>	91
СОЦІАЛЬНА АДАПТАЦІЯ ОСОБИСТОСТІ В УМОВАХ СУСПІЛЬНИХ ТРАНСФОРМАЦІЙ	
<i>Філіпчук В'ячеслав</i>	92
ТРАНСФОРМАЦІЯ ОСВІТИ В УМОВАХ СУСПІЛЬСТВА ЗНАНЬ: СОЦІОКУЛЬТУРНИЙ І ПЕДАГОГІЧНИЙ ВИМІРИ	
<i>Фомюк Крістіна Віталіївна, Атаманюк Зоя Миколаївна</i>	95
ПОНЯТТЯ ВЛАДИ ТА ШЛЯХИ ЇЇ ЗДІЙСНЕННЯ В СУЧАСНОМУ СУСПІЛЬСТВІ	
<i>Хомяк Катерина, Оксютович Марина</i>	97
РОЛЬ СОЦІАЛЬНОГО СЕРЕДОВИЩА У ПРОЦЕСІ АДАПТАЦІЇ СТУДЕНТІВ	
<i>Шавловська Віолетта Едуардівна, Атаманюк Зоя Миколаївна</i>	99
ЧОМУ ПОТРІБНО ВИВЧАТИ ФІЛОСОФІЮ?	
Зміст	101

Збірник матеріалів

XIV Інтернет-конференції здобувачів вищої освіти і молодих учених

«ОСВІТА ТА СОЦІАЛІЗАЦІЯ ОСОБИСТОСТІ»

(Одеса, 23-24 квітня 2026 року)

Адреса редакції:

Україна, 65020, м. Одеса, вул. Старопортофранківська, 26, каб. 73 Тел.:
(0482) 732-09-52